

BAGGRUNDSVIDEN TIL 9. DECEMBER

Advent

Nogle mener, julen starter 1. december eller, hvis man er lidt avanceret - 1. søndag i advent - men kirke- ligt set er advent faktisk ikke en del af julen.

Adventstiden er fra gammel tid (siden det 2. årh.) en bods- og fastetid, hvor man besinder sig og forbereder sig til den kommende højtid. Ordet "advent" kommer af latin og betyder netop "det til- kommende."

Advent er en mørk tid, og i kirken læses de gamle profetier op (fx fra Esajas Bog). Profetierne rummer håb og er skrevet ind i jødernes lange og triste historie med landflygtighed og besættelse. Det er altså på en dyster og mørk baggrund, at profetier og adventstiden peger hen på julen, hvor lyset i en kristen optik kom til verden i skikkelse af et lille barn julenat. Den længe ventede messias ...

Julen er ikke advent, men de to hænger uløseligt sammen, ligesom profetier og opfyldelse gør det. Ingen opfyldelse uden en profeti, og en profeti er ikke meget værd uden opfyldelse. Advent er forventningernes tid – julen er indfrielsen.

I dag er det de færreste kristne, der faster i adventstiden, men tiden bruges til at komme i julestemning og måske også til at huske, at julen er mere end gaver, julemad og konfekt.

Lilla er fastens og forberedelsestidens farve og dermed også adventstidens farve.

Holmstrup Kirke og kildemarked

De ældste beretninger om en mindre kirke i Holmstrup er fra slutningen af 1100-tallet, men kirkebygning- en, som ses i dag, er fra omkring år 1490. Denne kirkebygning er usædvanlig stor af en landsbykirke at være – en af de største i Danmark.

At kirken er så stor skyldes, at den i senmiddelalderen var valfartskirke, fordi mange pilgrimme søgte den nærliggende helligkilde Sankt Søren's kilde. Kilden havde ry for at besidde helbredende egenskaber, hvilket gjorde den til et stort valfartsmål for syge og lidende. I forbindelse med dette opstod de såkaldte kildemarkeder, hvor det ikke kun var kildevand, der blev indtaget. Med tiden udviklede kilde- markederne sig til regulære fester og drukgilder. Så meget, at de ved kongelig forordning blev henlagt til Kalundborg i 1868!

Sankt Søren's Kilde

Om kildens oprindelse fortælles, at en munk fra Antvorskov Kloster nær Slagelse havde været i Det hellige land. På tilbagevejen faldt munken om af udmattelse og tørst nær Holmstrup. Da han vågnede, sprang en kilde frem, hvor han kunne slukke sin tørst, og derefter blev kilden anset for hellig og helbre- dende. Kilden blev indviet til en tidligere biskop i Köln, Sankt Søren, fordi et par relikvier fra hans grav i 1100-tallet var endt i Holmstrup Kirke, og man tænkte, at den helbredende kraft måtte stamme derfra.

DEN 9. DECEMBER

Læs dagens afsnit i *Julemysteriet* og vis evt. billederne undervejs.
Udpeg, hvor Holmstrup ligger (lidt syd for Jyderup).
Sæt dagens klistermærke på. (Se plakat med datoer på side 8).

ADVENT - EN VENTETID

Samtale

Hvad ved eleverne om advent?
Suppler deres viden ud fra baggrundsmaterialet.
Forslag til forklaring:

I kristendommen starter julen ikke 1. december eller 1. søndag i advent. Faktisk var december i gamle dage en tid, hvor man fastede (ikke spiste særlig meget), og man fik ikke gaver. Det gjorde man først, når det blev juleaften, altså den 24./25. december. Kirkens adventsfarve er lilla. (Se mere i baggrundsmaterialet).

Aktivitet

Spil Advents-slangespil med lilla og røde felter (kopiark 12 – kan med fordel kopieres i A3).
Der skal helst være fire spillere per spil.

Regler

Spillerne skiftes til at slå med terningen og rykke det antal felter, som øjnene viser.
Lander man på et rundt, rødt felt, går turen videre. (De røde felter er tilbage i tiden, hvor man ikke havde kalendergaver).
Lander man på et lilla felt, må man tage en "gave" - en dims fra bunken. (De lilla felter er nutiden, hvor mange får kalendergaver).
Adventssøndage er formet som lilla lys, hvor man skal vente en omgang, MEN man får til gengæld fire gaver.
Alle spillere får en "gave", når de kommer i mål juleaften. Hver gang det efterfølgende bliver ens tur, får man ligeledes en gave, indtil alle spillere er kommet i mål.
Vinderen er den, der har flest gaver, når alle spillere er kommet i mål.

Alternativt kan man sætte et ur til 10 min., og tælle gaver op derefter. Tag evt. en fælles snak om hvem, der i spillet blev mest glad for den sidste julegave. Dem, der havde mange gaver i forvejen, eller dem, der havde få eller ingen?

I skal bruge til hver gruppe:

- En terning
- En ting til hver spiller, som de kan brug som brik - fx et viskelæder
- Spilleplade (kopiark 12 - gerne i A3 format)
- Ca. 40 små dimser, der kan gøre det ud for gaver (fx centicubes, småsten eller papir, der er klippet ud)

